

PRAKSISOVERSIGT · LIGEBEHANDLINGSNÆVNET

Praksisoversigt over etnisk og national oprindelse uden for nattelivet

Ligebehandlingsnævnets praksis om race og etnisk oprindelse ved bolig, butik, bank, offentlig service og ansættelse – alt andet end dørafvisning i nattelivet

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 20 afgørelser · 2015-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse efter to regelsæt: lov om etnisk ligebehandling uden for arbejdsmarkedet (bolig, butik, offentlig service og andre varer og tjenesteydelser) og forskelsbehandlingsloven i ansættelse. Denne oversigt kortlægger nævnets praksis på disse områder – fra navnebaseret afslag på fodboldbilletter og bankydelser til sproglige rekrutteringskrav – og holder den op mod parallel domstols- og EU-praksis. Et gennemgående mønster er, at nævnet med den delte bevisbyrde lægger afgørende vægt på skriftlige udtalelser om navn, sprog eller etnicitet, men afviser sager, der reelt angår statsborgerskab eller national oprindelse uden for arbejdsmarkedet, fordi de falder uden for nævnets kompetence. Dørafvisning i nattelivet behandles i en selvstændig oversigt ([etnisk-forskelsbehandling-natteliv](#)).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Uden for arbejdsmarkedet beskytter lov om etnisk ligebehandling kun mod forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse – ikke national oprindelse eller statsborgerskab; på arbejdsmarkedet dækker forskelsbehandlingsloven derimod også national og social oprindelse.
- 02** Ligebehandlingsnævnet afviser klager, hvor det påklagede forhold reelt angår statsborgerskab eller national oprindelse uden for arbejdsmarkedet, fordi de falder uden for nævnets kompetence.
- 03** Ligebehandlingsnævnet kræver, at klageren først påviser faktiske omstændigheder, der skaber en formodning for forskelsbehandling, før den delte bevisbyrde vender om til den indklagede.
- 04** Ligebehandlingsnævnet lægger afgørende vægt på skriftlige tilkendegivelser og indklagedes egne udtalelser – fx et afslag, der henviser til klagerens navn eller efterspørger en 'dansk etnisk' person – der typisk i sig selv etablerer formodningen for direkte forskelsbehandling.
- 05** Ligebehandlingsnævnet accepterer ikke kunders præferencer for 'etnisk danske' medarbejdere eller betjening som en saglig begrundelse.
- 06** Ligebehandlingsnævnet afviser sager, der kræver mundtlige parts- og vidneforklaringer, fordi nævnet kun træffer afgørelse på skriftligt grundlag.

- 07** Direkte forskelsbehandling kan ikke retfærdiggøres sagligt, mens indirekte forskelsbehandling (navne-, sprog- eller bopælskrav m.v.) er lovlig, hvis den er objektivt begrundet i et sagligt formål og midlerne er hensigtsmæssige og nødvendige (proportionalitet).
- 08** Nævnets afgørelser er ikke tvangskraftige; efterlever den indklagede ikke afgørelsen eller et forlig, indbringer nævnet efter klagerens anmodning sagen for domstolene på klagerens vegne og afholder sagsomkostningerne.
- 09** Godtgørelsesniveauet uden for arbejdsmarkedet er beskedent (typisk 5.000–20.000 kr.), mens overtrædelser i ansættelse udmåles højere; diskriminerende jobannoncer sanktioneres med bøde og ikke individuel godtgørelse, medmindre klageren selv har søgt stillingen.

§ 1 To love, ét nævn – og det strafferetlige sidespor

Forskelsbehandling på grund af race, hudfarve og etnisk oprindelse uden for nattelivet reguleres ad to civilretlige spor, som Ligebehandlingsnævnet administrerer.

Uden for arbejdsmarkedet gælder lov om etnisk ligebehandling. [§ 3](#) indeholder lovens generelle forbud:

"Ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller en tredjemands race eller etniske oprindelse."

Forbuddet omfatter også chikane og instruktion om at forskelsbehandle. [§ 2](#) afgrænser anvendelsesområdet – bl.a. social beskyttelse, sociale goder, uddannelse samt adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, der er tilgængelige for offentligheden, herunder bolig. [§ 7](#) fastsætter den delte bevisbyrde, og godtgørelse tilkendes efter [§ 9](#). At anvendelsesområdet skal forstås bredt fremgår fx af, at nævnet har henført en bobestyrers behandling af et dødsbo under loven, fordi det udføres mod salær og dermed er en tjenesteydelse ([2015-6811-55700](#)), og en banks afslag på en erhvervskonto ([23-38529](#)).

I ansættelse gælder [forskelsbehandlingsloven](#), der ud over race, hudfarve og etnisk oprindelse også beskytter mod forskelsbehandling på grund af national og social oprindelse. Lovens forbud retter sig mod arbejdsgiveren ved ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, forfremmelse og løn- og arbejdsvilkår.

Begge regelsæt gennemfører EU-retten – **direktiv 2000/43/EF** om ligebehandling uanset race eller etnisk oprindelse og **direktiv 2000/78/EF** (beskæftigelsesdirektivet) – og bygger på [Betænkning nr. 1422/2002 om gennemførelsen i dansk ret af direktivet om etnisk ligebehandling](#). At Ligebehandlingsnævnet er klageorgan for begge love følger af [lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#).

Endelig findes et **strafferetligt sidespor**: lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. fra 1971 (ændret 1987), hvis [§ 1](#) kriminaliserer at nægte en person betjening eller adgang på samme vilkår som andre på grund af race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse m.v. Efter Rigsadvokatmeddelelsen om [hadforbrydelser](#) omfatter bestemmelsen bl.a. butikker, værksteder, klinikker, læge-, tandlæge-, advokat- og arkitektbistand, befordring, restauration samt "erhvervsmæssigt salg og udlejning – herunder fremleje – af fast ejendom, lejlighed eller del heraf samt udlejning inden for almenyttige boligselskaber". Overtrædelse straffes med bøde og behandles som politisag. En afvisning i en butik eller en boligudlejning kan derfor både udløse en nævnssag om godtgørelse og en politianmeldelse om bøde.

Denne oversigt afgrænser sig fra dørafvisning i nattelivet ([etnisk-forskelsbehandling-natteliv](#)), den tværgående arbejdsretlige bevis-, tilpasnings- og godtgørelsesdoktrin ([forskelsbehandling-arbejde](#)), religion og tro som selvstændig grund ([religion-tro-forskelsbehandling](#)), hadforbrydelser ([racisme-strafskaerpelse](#)) og nævnets generelle proces ([ligebehandlingsnaevnet-proces-kompetence](#)).

LOV

[Forskelsbehandlingsloven § 1](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 2](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 3](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 7](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 9](#)
[Lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. § 1](#)
[Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#)

PRAKSIS

Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - medhold 25.11.2025

Ligebehandlingsnævnet · Klage over påstået etnisk diskriminering under bobehandling afvist af Ligebehandlingsnævnet 09.11.2016

§ 2 Kun race og etnisk oprindelse – ikke statsborgerskab eller national oprindelse uden for arbejdsmarkedet

Den vigtigste afgrænsning af nævnets kompetence uden for arbejdsmarkedet er, at lov om etnisk ligebehandling **ikke** dækker national oprindelse eller statsborgerskab. Det fastslog allerede forarbejderne til [§ 3](#):

"Loven omfatter ikke et forbud mod forskelsbehandling på grund af national oprindelse."

EU-Domstolen forstår etnisk oprindelse som en kombination af bl.a. nationalitet, religion, sprog, kulturel baggrund og geografisk oprindelse – men statsborgerskab er ikke i sig selv etnisk oprindelse. Det fremgår direkte af [C-94/20](#), hvor Domstolen fastslog, at direktiv 2000/43/EF ikke omfatter forskelsbehandling baseret på nationalitet eller juridisk status som tredjelandsstatsborger.

Denne sondring afgør en lang række klager imod borgeren:

- **Modersmålsundervisning til EU-borgere (19-56597)**: en kommunal begrænsning baseret på statsborgerskab (EU/EØS) stillede ikke en bestemt etnisk gruppe ringere og var derfor hverken direkte eller indirekte etnisk forskelsbehandling.
- **Krav om dansk pas til digitalt kørekort (23-34524)**: kravet skyldtes en teknisk identifikationsbegrænsning, ikke etnicitet, og klageren havde ikke påvist faktiske omstændigheder.
- **Vejledning om repatriering (22-4500)**: vejledningen knyttede sig til statsborgerskab/national oprindelse og faldt uden for lovens anvendelsesområde.

Mest principielt er sagen om en **ukrainsk familie** i en børne- og familiesag ([24-92834](#)). Nævnet afviste klagen efter [lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#), fordi de påklagede kulturelle udtalelser angik national oprindelse, og:

nævnet vurderede, at de påklagede forhold ikke vedrørte race eller etnisk oprindelse, men derimod national oprindelse.

Da [forskelsbehandlingsloven](#) – der dækker national oprindelse – kun gælder på arbejdsmarkedet, havde nævnet ingen hjemmel til at prøve sagens realitet. Det illustrerer det "hul", der opstår uden for arbejdsmarkedet: national oprindelse er hverken beskyttet af etnisk ligebehandlingslov eller af forskelsbehandlingsloven dér.

I ansættelse går grænsen anderledes. I [23-41798](#) fastslog nævnet, at det ikke var i strid med [forskelsbehandlingsloven § 2](#) at bede en nyansat dokumentere sit statsborgerskab med pas, fordi national oprindelse ikke er det samme som statsborgerskab, og fordi arbejdsgivere har en legitim pligt til at sikre, at ansatte må arbejde i Danmark.

LOV

Forskelsbehandlingsloven § 1

Forskelsbehandlingsloven § 2, stk. 1

Lov om etnisk ligebehandling § 2

Lov om etnisk ligebehandling § 3

Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1

PRAKSIS

EU-Domstolen · Krav om sprogkundskaber for boligstøtte til fastboende tredjelandstatsborgere og princippet om ligebehandling

10.06.2021

Ligebehandlingsnævnet · Afvisning af klage over påstået forskelsbehandling af ukrainsk familie i sag om tvangsfjernelse og kulturelle udtalelser

18.02.2026

Ligebehandlingsnævnet · Afvisning af klage over kommunal vejledning om repatriering som påstået etnisk chikane

07.09.2024

Ligebehandlingsnævnet · Krav om pasdokumentation som bevis for statsborgerskab var ikke i strid med forskelsbehandlingsloven

07.09.2024

Ligebehandlingsnævnet · Krav om dansk pas til oprettelse af digitalt kørekort udgjorde ikke etnisk forskelsbehandling

18.11.2023

Ligebehandlingsnævnet · Kommunal begrænsning af modersmålsundervisning til EU-borgere udgør ikke etnisk forskelsbehandling

09.02.2022

§ 3 Hvad Ligebehandlingsnævnet lægger vægt på – direkte forskelsbehandling og delt bevisbyrde

Både [lov om etnisk ligebehandling § 7](#) og [forskelsbehandlingsloven § 7a](#) bygger på **delt bevisbyrde**: når klageren påviser faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode forskelsbehandling, overgår bevisbyrden til den indklagede, der skal bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er krænket. Vejledningen om forskelsbehandlingsloven beskriver, at formodningen ved direkte forskelsbehandling ofte etableres automatisk samtidig med påvisningen af de faktiske omstændigheder – fx "når en medarbejder bliver opsagt med direkte henvisning til sin etniske oprindelse" ([Vejledning om Forskelsbehandlingsloven, afsnit 7.1](#)).

Nævnets praksis viser, at **skriftlige udtalelser og den indklagedes egne indrømmelser** er det stærkeste bevismiddel og næsten altid løfter klagerens del af bevisbyrden:

Afgørelse	Den udslagsgivende udtalelse	Resultat
Fodboldbilletter (18-55300)	"Vi må ikke sælge til folk med tyrkisk klingende navne"	Medhold, 5.000 kr.
Læreplads som elektriker (23-52629)	"skal helst have en der er dansk etnisk"	Medhold, 25.000 kr.
Afslag på erhvervskonto (23-38529)	Navnet var "lidt arbejdskrævende" og forbundet med en "skidt historik"	Medhold, 20.000 kr.

I fodboldbillet-sagen lagde nævnet "afgørende vægt på indklagedes egne udtalelser", og i bank-sagen blev der lagt "særlig vægt på bankens skriftlige udtalelser" om kundens navn. Mønsteret er, at en henvisning til klagerens navn eller etnicitet i sig selv udgør de faktiske omstændigheder, der vender bevisbyrden.

To forhold går igen, når den indklagede ikke kan løfte sin del af bevisbyrden:

1.

Manglende svar. I både fodboldbillet- og bank-sagen valgte den indklagede ikke at besvare nævnets henvendelser eller undersøge sagen, hvorfor formodningen for forskelsbehandling stod uimodsagt. Tavshed er reelt en sikker tabt sag.

- Kundepræferencer er ikke saglige.** I elektriker-sagen afviste nævnet udtrykkeligt, at "kunders ønsker til medarbejderes etnicitet" kunne være en saglig begrundelse, og at en efterfølgende forklaring om sprogkundskaber kunne "overtrumfe den direkte henvisning til etnicitet i afslaget".

Ved selektiv myndighedsudøvelse kan formodningen også opstå af en sammenligning: I boligselskabssagen (2013-6811-52011) lagde nævnet vægt på, at boligselskabet forfulgte naboernes klager over en somalisk familie med formelle advarsler, mens familiens dokumenterede klager over racistisk chikane ikke førte til noget.

LOV	Forskelsbehandlingsloven § 2, stk. 1	Forskelsbehandlingsloven § 7a
	Lov om etnisk ligebehandling § 3	Lov om etnisk ligebehandling § 7
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - medhold	25.11.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - ansættelse - medhold	29.07.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Afslag på køb af fodboldbilletter grundet etnisk klingende navn vurderet som ulovlig forskelsbehandling	07.02.2019
	Ligebehandlingsnævnet · Boligselskabs manglende indgriben over for etnisk nabochikane resulterer i godtgørelse	10.12.2015

Indirekte forskelsbehandling: navn, sprog, bopæl og § 4 nødvendighedstesten

Hvor direkte forskelsbehandling aldrig kan retfærdiggøres, er **indirekte forskelsbehandling** lovlig, hvis et tilsyneladende neutralt krav er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne er hensigtsmæssige og nødvendige, jf. [forskelsbehandlingsloven § 1, stk. 3](#) og [lov om etnisk ligebehandling § 3](#). Vurderingen er en toleddet proportionalitetstest: kriteriet skal være egnet, og det må ikke gå videre end nødvendigt – det skal være det mindst indgribende middel.

Forarbejderne fremhæver netop **sprogkrav** som det klassiske eksempel på et neutralt krav, der rammer etnisk skævt:

"Et eksempel på et sådant formelt set neutralt krav, der vil få uforholdsmæssig stor virkning for udenlandske lønmodtagere i forhold til danske lønmodtagere, er sprogkrav."

Ifølge forarbejderne vil det være indirekte forskelsbehandling at afvise en udenlandsk ansøger til et rengøringsjob, fordi vedkommende "taler med accent", mens det i visse stillinger kan være nødvendigt at tale flydende og fejlfrit dansk. Vejledningen viderefører dette: et flydende dansk-krav til en bankrådgiver med tæt kundekontakt er sagligt og proportionalt, mens samme krav til en kassemedarbejder ikke er (- [Vejledning om Forskelsbehandlingsloven, afsnit 3.1.2 og 4.8.4](#)). Højesteret accepterede et sprogkrav som sagligt ved en opsigelse i **U.2010.1415H** (den hollandske medarbejder), refereret samme sted. Også bopæls- eller fødestedskriterier kan være indirekte forskelsbehandling: forarbejderne til etnisk ligebehandlingslov nævner en betingelse om, at ansøgeren skal være "født her i landet", som stiller personer af anden etnisk oprindelse ringere, medmindre den er sagligt begrundet og proportional.

Den strenge **nødvendighedstest** illustreres bedst af parallel domstolspraksis om religion, hvor § 1, stk. 3 anvendes på nøjagtig samme måde som for etnisk og national oprindelse. I adventist-sagen (-[BS-31220/2021-HJR](#)) stadfæstede Højesteret, at et pålæg om lørdagsarbejde var nødvendigt, men kun efter en grundig prøvelse af, om arbejdsgiveren havde undersøgt mindre indgribende alternativer:

"På den baggrund tiltræder Højesteret, at det er godtgjort, at pålægget om, at A skulle møde på arbejde i tre timer ved åbent hus-arrangementet ... var nødvendigt i forskelsbehandlingslovens § 1, stk. 3's forstand."

EU-retten skærper begge ender af testen. På den ene side kræver [C-457/17](#), at klageren faktisk påviser, at en bestemt etnisk gruppe stilles særligt ufordelagtigt – en abstrakt mistanke er ikke nok. På den anden side viser ghetto-sagen [C-417/23](#), at et kriterium om "indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande" efter omstændighederne kan udgøre direkte forskelsbehandling, og at proportionalitetsvurderingen ved indirekte forskelsbehandling skal være streng, fordi tab af bolig er et af de alvorligste indgreb.

LOV	Forskelsbehandlingsloven § 1, stk. 3	Lov om etnisk ligebehandling § 3
PRAKSIS	Højesteret · Dom om indirekte forskelsbehandling på grund af religion i forbindelse med pålagt arbejde på helligdag	07.09.2022
	EU-Domstolen · Etnisk oprindelse og boligpolitik: EU-domstolens vurdering af den danske "ghetto-lovgivning"	18.12.2025
	EU-Domstolen · Stipendier til udlandsstudier som en del af begrebet »uddannelse« og vurdering af indirekte forskelsbehandling ved krav om national eksamen	15.11.2018

§ 5 Bevis- og dokumentationskrav ved nævnet

Nævnets praksis stiller et reelt – men ikke uoverstigeligt – krav til klagerens dokumentation, før den delte bevisbyrde aktiveres.

Det, der virker: konkrete, skriftlige beviser. Mail- og chatkorrespondance med den indklagedes egne formuleringer (fodboldbilletter [18-55300](#), elektriker [23-52629](#), bank [23-38529](#)) er det stærkeste grundlag, fordi en skriftlig henvisning til navn eller etnicitet ofte i sig selv skaber formodningen for direkte forskelsbehandling.

Det, der ikke virker: generaliserede eller udokumenterede påstande. I bobehandlingssagen (-[2015-6811-55700](#)) følte klageren sig forskelsbehandlet ("White is Right"), men da klagepunkterne reelt vedrørte juridiske og processuelle beslutninger, og der ikke var påvist konkrete forhold, der knyttede behandlingen til etnicitet, fik hun ikke medhold. Tilsvarende afgjorde nævnet i kørekort-sagen ([23-34524](#)), at klageren ikke havde løftet sin del af den delte bevisbyrde, fordi afslaget hvilede på objektive tekniske forhold.

Skriftlighedskravet er en grænse for nævnets prøvelse. Bevisførelse i form af mundtlige parts- og vidneforklaringer kan ikke ske ved nævnet, da sagsbehandlingen foregår på skriftligt grundlag ([Vejledning om Forskelsbehandlingsloven, afsnit 7.4.1](#)). Kræver en sag mundtlige forklaringer for at kunne afgøres, afviser nævnet den, og bevisførelsen må i stedet ske ved domstolene. Omvendt kan nævnet **afvise en indklagets ønske om mundtlig bevisførelse**, når sagen er tilstrækkeligt oplyst på skrift: i elektriker-sagen afviste nævnet virksomhedens anmodning om mundtlig bevisførelse, fordi mailkorrespondancen var entydig. Skriftlighedskravet beskytter altså ikke en indklaget, hvis skriftlige bevis allerede taler imod vedkommende.

[Forskelsbehandlingsloven § 7a](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 7](#)
[Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#)

PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - medhold	25.11.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - ansættelse - medhold	29.07.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Krav om dansk pas til oprettelse af digitalt kørekort udgjorde ikke etnisk forskelsbehandling	18.11.2023
	Ligebehandlingsnævnet · Afslag på køb af fodboldbilletter grundet etnisk klingende navn vurderet som ulovlig forskelsbehandling	07.02.2019
	Ligebehandlingsnævnet · Klage over påstået etnisk diskriminering under bobehandling afvist af Ligebehandlingsnævnet	09.11.2016

§ 6 Ansættelse: rekruttering, sprogkrav og spørgsmål om baggrund

På arbejdsmarkedet hviler beskyttelsen på [forskelsbehandlingsloven § 2](#) (forbud ved bl.a. ansættelse), [§ 4](#) (arbejdsgiveren må ikke anmode om, indhente eller bruge oplysninger om bl.a. etnisk oprindelse), [§ 5](#) (neutral annoncering) og den delte bevisbyrde i [§ 7a](#).

Direkte forskelsbehandling i rekruttering ses, når et afslag knytter sig til etnicitet eller navn. I [elektriker-sagen \(23-52629\)](#) gav et skriftligt afslag – "skal helst have en der er dansk etnisk ... grundet mange af vores ældre kunder" – medhold og 25.000 kr. i godtgørelse, netop fordi kundepræferencer ikke er en saglig grund. Det svarer til vejledningens eget skoleeksempel på ulovlig direkte forskelsbehandling: at afvise en ansøger med syrisk oprindelse, fordi kunderne "føler sig mere trygge ved at blive betjent af en etnisk dansker".

Spørgsmål om religion eller baggrund ved en jobsamtale er ikke automatisk ulovligt. I [montør-sagen](#) fandt nævnet det sandsynliggjort, at virksomheden havde spurgt til klagerens religion, men dette var i sig selv ikke nok til at skabe en formodning for forskelsbehandling efter [§ 7a](#), da der ikke var holdepunkter for, at oplysningen var blevet brugt negativt, og virksomheden dokumenterede et sagligt valg af en bedre kvalificeret kandidat. Selv om [§ 4](#) forbyder arbejdsgiveren at indhente sådanne oplysninger, kræver et godtgørelseskrav altså, at oplysningen kan kædes sammen med en ringere behandling.

Diskriminerende jobannoncer sanktioneres anderledes. Overtrædelse af annonceringsforbuddet i [§ 5](#) straffes efter [§ 8](#) med bøde og ikke godtgørelse, fordi en bred, udefineret kreds krænkes. Højesteret bekræftede i [BS-62875/2023-HJR](#), at godtgørelse efter [§ 7](#), jf. [§ 2](#) som udgangspunkt forudsætter, at klageren faktisk har søgt stillingen – en generel forespørgsel om en diskriminerende politik er ikke nok. De tværgående arbejdsretlige spørgsmål om godtgørelsesudmåling behandles nærmere i [forskelsbehandling-arbejde](#).

LOV

[Forskelsbehandlingsloven § 2, stk. 1](#)
[Forskelsbehandlingsloven § 4](#)
[Forskelsbehandlingsloven § 5](#)
[Forskelsbehandlingsloven § 7, stk. 1](#)
[Forskelsbehandlingsloven § 7a](#)
[Forskelsbehandlingsloven § 8](#)

PRAKSIS	Højesteret · Landsrettens dom om overtrædelse af forskelsbehandlingsloven stadfæstes, da ansøger ikke havde søgt en specifik stilling	12.06.2024
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - ansættelse - medhold	29.07.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Afslag på jobansøgning efter spørgsmål om religion ved jobsamtale blev ikke anset for ulovlig forskelsbehandling	06.02.2015

§ 7 Bolig, butik, bank og offentlig service

Uden for arbejdsmarkedet rammer [lov om etnisk ligebehandling § 2](#) og [§ 3](#) et bredt felt af varer, tjenesteydelser, bolig og social beskyttelse.

Bolig. I boligselskabssagen ([2013-6811-52011](#)) fik en somalisk familie 10.000 kr. i godtgørelse, fordi boligselskabet havde sanktioneret naboernes klager over familien, men undladt at gribe ind over for racistisk chikane mod familien – en selektiv sagsbehandling, der udgjorde forskelsbehandling. Forarbejderne til [§ 3](#) nævner desuden udlejning udtrykkeligt som et område, hvor instruktionsforbuddet gælder: en husejer, der instruerer et udlejningsbureau om, at huset "ikke må udlejes til personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse", overtræder loven. EU-Domstolen bekræftede i ghetto-sagen [C-417/23](#), at udlejning af almene boliger er en tjenesteydelse omfattet af direktiv 2000/43/EF. Parallelt kan boligudlejning også forfølges strafferetligt efter [racediskriminationsloven § 1](#).

Butik og tjenesteydelser. Et afslag på at sælge en ydelse på grund af kundens navn eller etnicitet er direkte forskelsbehandling, som i fodboldbillet-sagen ([18-55300](#)) om et rejsebureau, der ikke ville sælge til "folk med tyrkisk klingende navne". At anvendelsesområdet er bredt, viser bobehandlingssagen ([2015-6811-55700](#)), hvor nævnet henværte en bobestyrers salærbelagte arbejde under loven, selv om klageren konkret ikke fik medhold.

Finansielle ydelser. I bank-sagen ([23-38529](#)) fik en kunde 20.000 kr., da banken afslog en erhvervskonto efter at have beskrevet kundens navn som "lidt arbejdskrævende" og forbundet med en "skidt historik" – en navnebaseret begrundelse, banken ikke kunne afkræfte.

Offentlig service. Her er resultatet ofte afvisning, fordi det påklagede knytter sig til statsborgerskab eller national oprindelse snarere end race/etnicitet – som ved modersmålsundervisning ([19-56597](#)), digitalt kørekort ([23-34524](#)) og repatrieringsvejledning ([22-4500](#)) – jf. afsnittet om kompetencegrænsen ovenfor.

LOV

[Lov om etnisk ligebehandling § 2](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 3](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 9](#)
[Lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. § 1](#)

PRAKSIS	EU-Domstolen · Etnisk oprindelse og boligpolitik: EU-domstolens vurdering af den danske "ghetto-lovgivning"	18.12.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - medhold	25.11.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Afvisning af klage over kommunal vejledning om repatriering som påstået etnisk chikane	07.09.2024
	Ligebehandlingsnævnet · Krav om dansk pas til oprettelse af digitalt kørekort udgjorde ikke etnisk forskelsbehandling	18.11.2023
	Ligebehandlingsnævnet · Kommunal begrænsning af modersmålsundervisning til EU-borgere udgør ikke etnisk forskelsbehandling	09.02.2022
	Ligebehandlingsnævnet · Afslag på køb af fodboldbilletter grundet etnisk klingende navn vurderet som ulovlig forskelsbehandling	07.02.2019
	Ligebehandlingsnævnet · Klage over påstået etnisk diskriminering under bobehandling afvist af Ligebehandlingsnævnet	09.11.2016
	Ligebehandlingsnævnet · Boligselskabs manglende indgriben over for etnisk nabochikane resulterer i godtgørelse	10.12.2015

§ 8 Klagebehandling, sagsgang og prøvelse ved Ligebehandlingsnævnet

Det er gratis at klage til Ligebehandlingsnævnet, der er uafhængigt og sekretariatsbetjenes af Ankestyrelsen. En klage kan indbringes af den, der har **retlig interesse** i sagen, dvs. som selv er direkte berørt; den, der fx kun klager over et diskriminerende jobopslag uden selv at have søgt stillingen, afvises ([Vejledning om Forskelsbehandlingsloven, afsnit 7.4.1](#)).

Sagsgangen følger [bekendtgørelse om forretningsordenen for Ligebehandlingsnævnet](#):

- **Filtrering i sekretariatet.** Sekretariatet kan afvise klager, der ikke er egnet til nævnsbehandling, hvor det er åbenbart, at klager ikke kan få medhold, eller hvor klager ikke har retlig interesse; sådanne afvisninger kan påklages til nævnet inden 4 uger.
- **Kompetencegrænser.** Nævnet kan ikke tage sager op af egen drift, kan ikke behandle sager, der verserer ved domstolene, og kan ikke behandle fagretlige overenskomstsager, hvis den faglige organisation vil føre dem.
- **Skriftligt grundlag.** Da der ikke kan føres mundtlige forklaringer, afvises sager, der kræver bevisførelse ved vidner.
- **Formands- og sekretariatsafgørelser** anvendes i klare sager.

Nævnet kan konstatere, at klageren får medhold (typisk med godtgørelse efter [lov om etnisk ligebehandling § 9](#) eller [forskelsbehandlingsloven § 7](#)) eller ikke får medhold. Godtgørelsesniveauet uden for arbejdsmarkedet er beskedent – typisk 5.000–20.000 kr. – mens ansættelsessager udmåles højere.

Bindende virkning og fuldbyrdelse. Nævnets afgørelser er ikke umiddelbart tvangskraftige, og nævnet kan hverken udstede bøder eller ændre andre myndigheders eller domstoles afgørelser. Efterledes en afgørelse eller et forlig ikke, følger det af [forretningsordenens § 18](#):

"Bliver afgørelser og forlig, som er indgået for nævnet, ikke efterlevet, skal nævnet på klagerens anmodning og på dennes vegne indbringe sagen for domstolene."

Når nævnet indbringer sagen, betaler det klagerens sagsomkostninger. Det er denne mekanisme, der bringer nævnssager videre i retssystemet, fx håndtrykssagen nedenfor.

Endelig har nævnet ændret sin praksis om **retsfortabende passivitet**: et langt tidsforløb afskærer ikke længere en realitetsprøvelse af, om der er sket forskelsbehandling, men kan stadig afskære et godtgørelseskrav. På den baggrund genoptog nævnet bl.a. statsborgerskabs-/pasdokumentationssagen (-[23-41798](#)), der oprindeligt var afvist i 2020. Nævnets generelle proces og kompetence er nærmere beskrevet i [ligebehandlingsnaevnet-proces-kompetence](#).

LOV

[Forskelsbehandlingsloven § 7, stk. 1](#)[Lov om etnisk ligebehandling § 9](#)[Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#)

PRAKSIS

Ligebehandlingsnævnet · Krav om pasdokumentation som bevis for statsborgerskab var ikke i strid med forskelsbehandlingsloven

07.09.2024

§ 9 Sammenhæng med domstolspraksis

Ligebehandlingsnævnets afgørelser indbringes løbende for domstolene – enten af nævnet selv, når en afgørelse ikke efterledes, eller af den part, der ikke fik medhold.

Håndtrykssagen viser hele forløbet og er det mest oplysende eksempel på nødvendighedstesten, selv om den angår religion (princippet i § 1, stk. 3 er identisk for etnisk og national oprindelse). Nævnet gav to muslimske lærerpraktikanter medhold og godtgørelse for indirekte forskelsbehandling. Da Albertslund Kommune ikke efterlevede afgørelsen, indbragte nævnet sagen, og Østre Landsret frifandt med 2-1 kommunen, idet flertallet fandt håndtrykkravet nødvendigt (BS-33470/2022-OLR). Højesteret nåede i BS-37715/2025-HJR frem til, at kravet **udgjorde** indirekte forskelsbehandling, men at der ikke var grundlag for godtgørelse. Forløbet viser, hvordan nødvendighedsvurderingen kan falde forskelligt ud i instanserne. Den tilsvarende test illustreres af adventist-sagen (BS-31220/2021-HJR), hvor Højesteret kun fandt et pålæg nødvendigt efter at have prøvet, om arbejdsgiveren havde overvejet mindre indgribende alternativer. Religion som selvstændig grund behandles i [religion-tro-forskelsbehandling](#).

Domstolene har også prøvet **etnicitet og national oprindelse** direkte. I sagen om statsløse palæstinensere (BS-4484/2012-OLR) afviste Østre Landsret en diskriminationspåstand mod et ministerium:

"Landsretten finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at ministeriets sagsbehandling indebar en forskelsbehandling af sagsøgerne på grundlag af etnicitet og nationalitet mv."

I ansættelsesregi viser bortvisningssagen (BS-50527/2019-KBH), at en påstand om racistisk chikane ("den lille sorte mand") ikke fører til godtgørelse, hvis den ikke kan bevises – her fandt retten det ikke godtgjort, at kommentaren var faldet. Og Højesteret har i BS-62875/2023-HJR fastholdt, at godtgørelse ved diskriminerende rekruttering forudsætter en reel ansøgning.

EU-Domstolen sætter rammen: C-417/23 (almene boliger som tjenesteydelse; statistiske "ikkevestlige"-kriterier kan være etnisk forskelsbehandling) og C-94/20 (nationalitet og tredjelandsstatus er ikke beskyttet af direktiv 2000/43/EF). En egentlig højesteretsprøvelse af en ren etnisk-ligebehandlingslov-sag om butik, bank eller bolig er fortsat sparsom; den autoritative vejledning kommer i dag fra de overførbare domme om indirekte forskelsbehandling og fra EU-Domstolen.

LOV

[Forskelsbehandlingsloven § 1, stk. 3](#)
[Forskelsbehandlingsloven § 7, stk. 1](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 3](#)

PRAKSIS	Højesteret · Håndtrykkrav til muslimsk lærerpraktikant udgjorde indirekte religionsdiskrimination, men berettigede ikke til godtgørelse	13.05.2026
	Højesteret · Landsrettens dom om overtrædelse af forskelsbehandlingsloven stadfæstes, da ansøger ikke havde søgt en specifik stilling	12.06.2024
	Højesteret · Dom om indirekte forskelsbehandling på grund af religion i forbindelse med pålagt arbejde på helligdag	07.09.2022
	EU-Domstolen · Etnisk oprindelse og boligpolitik: EU-domstolens vurdering af den danske "ghetto-lovgivning"	18.12.2025
	EU-Domstolen · Krav om sprogkundskaber for boligstøtte til fastboende tredjelandsstatsborgere og princippet om ligebehandling	10.06.2021
	Landsretten · Frifindelse af kommune for krav om håndtryk til lærerpraktikanter i sag om indirekte forskelsbehandling	27.06.2025
	Byretten · Erstatningssag mod Udlændinge- og Integrationsministeriet om forsinket dansk indfødsret til statsløse palæstinensere	28.05.2025
	Byretten · Bortvisning af servicemedarbejder berettiget grundet grov og farlig adfærd over for kunde	15.02.2021

§ 10 Sammenfatning

For race og etnisk oprindelse uden for nattelivet tegner Ligebehandlingsnævnets praksis et klart billede:

- **Kompetencen er todelt.** Uden for arbejdsmarkedet beskytter [lov om etnisk ligebehandling](#) kun mod race og etnisk oprindelse; i ansættelse dækker [forskelsbehandlingsloven](#) tillige national og social oprindelse. Statsborgerskab er aldrig i sig selv beskyttet, og national oprindelse uden for arbejdsmarkedet falder helt uden for nævnets kompetence.
- **Direkte forskelsbehandling kan ikke sagliggøres.** Et afslag, der henviser til navn eller etnicitet – eller efterspørger en "dansk etnisk" person – er ulovligt, og kundepræferencer er ingen undskyldning.
- **Indirekte forskelsbehandling kræver proportionalitet.** Navne-, sprog- og bopælskrav er kun lovlige, hvis de er objektivt begrundede, egnede og nødvendige – det mindst indgribende middel.
- **Bevis afgør sagen.** Nævnet lægger afgørende vægt på skriftlige udtalelser; generaliserede påstande og sager, der kræver mundtlige forklaringer, fører til afvisning, og en tavs indklaget taber typisk.
- **Sanktion og fuldbyrdelse.** Godtgørelsen er beskeden uden for arbejdsmarkedet (typisk 5.000–20.000 kr.), diskriminerende annoncering udløser bøde og ikke godtgørelse, og efterleves en afgørelse ikke, fører nævnet selv sagen ved domstolene på klagerens vegne.

Samlet set er nævnet et lavtærskel-, skriftligt og hurtigt forum, hvis styrke er sager med klart skriftligt bevis, mens tvister om motiv og hændelsesforløb i praksis henvises til domstolene.

LOV

[Forskelsbehandlingsloven § 1](#)
[Lov om etnisk ligebehandling § 3](#)
[Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#)

PRAKSIS

Ligebehandlingsnævnet · Afvisning af klage over påstået forskelsbehandling af ukrainsk familie i sag om tvangsfjernelse og kulturelle udtalelser	18.02.2026
Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - medhold	25.11.2025
Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - ansættelse - medhold	29.07.2025
Ligebehandlingsnævnet · Afslag på køb af fodboldbilletter grundet etnisk klingende navn vurderet som ulovlig forskelsbehandling	07.02.2019
Ligebehandlingsnævnet · Boligselskabs manglende indgriben over for etnisk nabochikane resulterer i godtgørelse	10.12.2015

REFERENCE

Lovgrundlag

8 paragraffer

Forskelsbehandlingsloven § 1	Forskelsbehandlingsloven § 2 stk. 1
Forskelsbehandlingsloven § 5	Forskelsbehandlingsloven § 7a
Lov om etnisk ligebehandling § 2	Lov om etnisk ligebehandling § 3
Lov om etnisk ligebehandling § 7	Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1

MATERIALE

Citerede afgørelser

20 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

13.05.2026	Håndtryksskrav til muslimsk lærerpraktikant udgjorde indirekte religionsdiskrimination, men berettigede ikke til godtgørelse	37715-2025
12.06.2024	Landsrettens dom om overtrædelse af forskelsbehandlingsloven stadfæstes, da ansøger ikke havde søgt en specifik stilling	5631-6734
07.09.2022	Dom om indirekte forskelsbehandling på grund af religion i forbindelse med pålagt arbejde på helligdag	2006-2398
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		3
18.12.2025	Etnisk oprindelse og boligpolitik: EU-domstolens vurdering af den danske "ghetto-lovgivning"	C-417/23
10.06.2021	Krav om sprogkunderskaber for boligstøtte til fastboende tredjelandsstatsborgere og princippet om ligebehandling	C-94/20
15.11.2018	Stipendier til udlandsstudier som en del af begrebet »uddannelse« og vurdering af indirekte forskelsbehandling ved krav om national eksamen	C-457/17
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		1
27.06.2025	Frifindelse af kommune for krav om håndtryk til lærerpraktikanter i sag om indirekte forskelsbehandling	9916-11601
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS		2
28.05.2025	Erstatningssag mod Udlændinge- og Integrationsministeriet om forsinket dansk indfødsret til statsløse palæstinensere	9757-11395
15.02.2021	Bortvisning af servicemedarbejder berettiget grundet grov og farlig adfærd over for kunde	2271-2704
LIGEBEHANDLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		11
18.02.2026	Afvisning af klage over påstået forskelsbehandling af ukrainsk familie i sag om tvangsfjernelse og kulturelle udtalelser	24-92834
25.11.2025	Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - medhold	23-38529
29.07.2025	Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - ansættelse - medhold	23-52629
07.09.2024	Afvisning af klage over kommunal vejledning om repatriering som påstået etnisk chikane	22-4500
07.09.2024	Krav om pasdokumentation som bevis for statsborgerskab var ikke i strid med forskelsbehandlingsloven	23-41798
18.11.2023	Krav om dansk pas til oprettelse af digitalt kørekort udgjorde ikke etnisk forskelsbehandling	23-34524
09.02.2022	Kommunal begrænsning af modersmålsundervisning til EU-borgere udgør ikke etnisk forskelsbehandling	19-56597

07.02.2019	Afslag på køb af fodboldbilletter grundet etnisk klingende navn vurderet som ulovlig forskelsbehandling	18-55300
09.11.2016	Klage over påstået etnisk diskriminering under bobehandling afvist af Ligebehandlingsnævnet	2015-6811-55700
10.12.2015	Boligselskabs manglende indgriben over for etnisk nabochikane resulterer i godtgørelse	2013-6811-52011
06.02.2015	Afslag på jobansøgning efter spørgsmål om religion ved jobsamtale blev ikke anset for ulovlig forskelsbehandling	2500284-10

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Gennemførelsen i dansk ret af direktivet om etnisk ligebehandling (Betænkning nr. 1422)

2002 · Indenrigsministeriet